

1 sreda, 12.03.2003.

2 [Statusna konferencija]

3 [Otvorena sednica]

4 [Optuženi je ušao u sudnicu]

5 ... Početak u 15.02h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo tajnice, molim Vas, najavite

9 predmet.

10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Predmet IT-00-39-PT, *Tužilac protiv*

11 *Momčila Krajišnika*.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala lijepa. Budući da se ja prvi put

13 ovdje pojavljujem na ovom predmetu protiv Vas, gospodine Krajišnik, htio bih Vam

14 se predstaviti. Ja sam sudija Orije.

15 A molit ću i strane da se predstave.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Ja se zovem Mark

17 Harmon. Meni s desne je gospodin Alan Tieger. Zastupamo Tužilaštvo u ovom

18 predmetu.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala lijepo. Obrana?

20 G. BRASHICH: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam Deyan Brashich,

21 glavni zastupnik okrivljenog, a sa mnom je ovdje također i gospodin Nikola

22 Kostich. Dobar dan.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala lijepa, gospodine Brashich. I

24 dobar dan želim svima.

25 Da, jasno mi je da želite imati mikrofon koji funkcioniira.

26 G. BRASHICH: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja ću uglavnom uzimati

27

28

29

30

1 riječ.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je ovo zadnja statusna
3 konferencija prije početka suđenja. Početak suđenja u ovom predmetu zakazan je
4 za 12. maja ove godine.

5 A kao što već vjerojatno znate, u Vijeću ću sjediti ja, kao
6 predsjedavajući sudac, sudac El Mahdi i još jedan novi sudac *ad litem* koji tek
7 treba biti imenovan i dodijeljen za suđenje u ovom predmetu. Kada se to obavi,
8 mislim da će biti ispravno sazvati novu pretpretresnu konferenciju uz prisustvo
9 novog suca, suca *ad litem*. Mislim da se to može uraditi kratko prije početka
10 suđenja, a stranke će blagovremeno biti obaviještene o datumu te nove
11 pretpretresne konferencije.

12 Svrha današnje statusne konferencije je da riješimo jedan mali broj
13 pitanja koja su vezana za završni dio pretpretresne faze ovog predmeta i
14 pripremu za samo suđenje. Stoga ću vrlo kratko s vama proći kroz dnevni red.
15 Mislim da ste dobili nacrt dnevnog reda od gospodina Harhoffa: prijedlog koji se
16 tiče *viva voce* svjedoka; listu svjedoka, odnosno izjave svjedoka po pravilu
17 92bis, transkripte; treće, vanraspravne iskaze po pravilu 71; četvrto, trajanje,
18 kako se procjenjuje, izvođenja dokaza od strane Tužilaštva; pravila puta - ovdje
19 imam jedan upitnik do seminara za vođenje suđenja; zatim imamo također
20 zdravstveno stanje Vas, gospodine Krajišnik; i razno, dakle bilo što što stranke
21 žele iznijeti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li vi u ovom trenutku želite nešto dodati na dnevni red?

2 G. HARMON: [simultani prevod] Ništa s naše strane.

3 G. BRASHICH: [simultani prevod] Ništa sa strane Obrane također, časn
4 Sude.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Hajdemo onda krenuti po dnevnom
6 redu. Prva točka su neriješeni prijedlozi.

7 Koliko je meni poznato - mada ja još uvijek se trebam detaljnije
8 upoznati s ovim predmetom - za sada nije riješeno šest prijedloga. Prvi je
9 prijedlog Obrane 13. septembra 2002., prijedlog koji se tiče naloga da se izuzmu
10 presretnuti razgovori. Dakle to je možda prva kategorija, kategorija sama za
11 sebe.

12 Zatim imamo četiri prijedloga koje možemo povezati jer se svi tiču
13 objelodanjivanja ekskulpatornog materijala. Prvo, od 29. decembra 2002.; taj
14 konkretni prijedlog tiče se dokaznog materijala koji je dobijen, odnosno
15 prikupljen u predmetu protiv gospodina Ražnjatovića. Zatim prijedlog od 9.
16 januara 2003., također ekskulpatorni, odnosno oslobađajući materijal prikupljen
17 u predmetu protiv gospođe Plavšić. Treće, od 16. januara, pristup ekskulpatornom
18 materijalu u predmetu Halilović. I četvrti prijedlog, od 21. januara 2003.
19 godine, da se naloži objelodanjivanje ekskulpatornog materijala. Dakle to je
20 druga kategorija, koja se tiče oslobađajućih dokaza. I treća kategorija je
21 prijedlog tužioca od 20. februara 2003. godine da se ukine nalog o zaštitnim
22 mjerama za neke svjedoke, konkretno za svjedoke Ujedinjenih naroda.

23 Da krenem od kraja. Prijedlog od 20. februara 2003. godine da se ukine
24
25
26
27
28
29
30

1 nalog o zaštitnim mjerama za svjedoke Ujedinjenih naroda - nešto što vi ne
2 sporite. Dakle da li je to nesporan nalog?

3 G. BRASHICH: [simultani prevod] Da, časni Sude.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda ćemo vrlo skoro donijeti
5 odluku o tome.

6 A sad se vraćam na prvu kategoriju: ilegalno presretnuti razgovori.
7 Vijeće se nada da bi se ovaj prijedlog mogao riješiti negdje idućeg tjedna. On
8 naime povlači za sobom čitav niz pravnih pitanja kojima se trebamo pažljivo
9 pozabaviti, a odluku ćemo donijeti što je moguće ranije.

10 Gospodine Brashichu, izvolite.

11 G. BRASHICH: [simultani prevod] Drugi prijedlog, da se izuzmu ilegalno
12 presretnuti razgovori - mislim da se ne radi samo o pravnom pitanju, već i o
13 nekim činjeničnim pitanjima koja su tu sadržana.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja mislim da sam spomenuo i činjenična
15 pitanja.

16 G. BRASHICH: [simultani prevod] Dobro. S tim u vezi, da li Vijeće
17 razmatra mogućnost održavanja rasprave o činjeničnim pitanjima?

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne mogu Vam to točno sada reći. Možda
19 tokom priprema donošenja odluka mi ćemo se suočiti s nekim činjenicama koje
20 Vijeću nisu jasne, ali, u svakom slučaju, trebam to bolje proučiti prije no što
21 Vam dam odgovor na Vaše pitanje.

22 I posljednja kategorija: objelodanjivanje oslobađajućih dokaza...

23 dokaznog materijala. Ja sam pročitao sve te prijedloge. Također sam se

24

25

26

27

28

29

30

1 upoznao s onim što je rečeno posljednji put na sastanku sa gospodinom Harhoffom.

2 S tim u vezi htio bih naglasiti, nemojte podnositi prijedloge ako je
3 dovoljan telefonski razgovor. Čak mogu reći da ako ne dođe do telefonskog
4 razgovora prije podnošenja prijedloga, stranke će biti upućene da kada prvo
5 podnesu prijedlog, se posluže telefonom, odnosno prije no što bude donesena
6 odluka. Bez obzira na rješenje ovog pitanja, naglašavam da Vijeće mora
7 usredotočiti svoje snage i energije na one stvari koje su sporne među strankama
8 i koje dalje ostaju sporne.

9 Što se tiče odluke u ovom pogledu, mislim da je došlo do nekog napretka
10 u vezi sa objelodanjivanjem dokaznog materijala. Mislim da on vjerojatno nije
11 završen, ali htio bi od strana čuti da li se stvari odvijaju tako da ćemo morati
12 donijeti odluku, jer je osnova vrlo jasna. Tužitelj naime ima kontinuiranu
13 obavezu objelodanjivanja svakog oslobađajućeg dokaznog materijala koji mu je
14 poznat.

15 Želite li iznijeti neke opaske s tim u vezi za sada?

16 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, mi se svakako slažemo s Vama
17 što se tiče proceduralnih zahtjeva, odnosno Vaše sugestije da se koristimo
18 telefonom prije no što trošimo sredstva Tužilaštva i Tribunala na pisani
19 odgovor. Mi to prihvaćamo, mi to pozdravljamo i prihvaćamo tu odluku i Vašu
20 uputu s tim u vezi.

21 Što se tiče samih prijedloga, mi i dalje pregledavamo materijal. Mi smo
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 neki materijal u međuvremenu dali Obrani, i čitav proces se i dalje nastavlja.
2 On naime stalno traje. Ja Vam sada, trenutačno, ne mogu reći u potpunosti u
3 kojoj smo fazi i kada će ta pretraživanja biti završena, ali od trenutka kada
4 smo dobili zahtjeve Obrane u tom pogledu, mi smo to radili, tako postupamo i
5 namjeravamo ispoštovati svoje obaveze po pravilu 68.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To ovisi o tome što će Obrana reći kada
7 je riječ o telefonu. Naravno, mora biti jasno objema strankama da
8 objelodanjivanje oslobađajućeg materijala ne ovisi o telefonskom pozivu - to bi
9 bilo pogrešno predstavljanje obaveze tužitelja - ali ako postoji neko konkretno
10 pitanje koje je pokrenuto u prijedlogu, a koje je moglo biti spomenuto u
11 telefonskom razgovoru, e, onda je taj telefonski razgovor koristan. I to sam
12 imao na umu kada sam spomenuo telefon.

13 Gospodine Brashich, imate li komentara?

14 G. BRASHICH: [simultani prevod] Da. Obrana je svjesna pozicije Suda i
15 uzet ćemo je u obzir i postupiti po Vašim prijedlozima. Do danas, i u prethodnom
16 predmetu u kojem sam sudjelovao, kao i u ovom predmetu, ja sam smatrao da se
17 moram striktno držati pravila, ali ja ću prihvatiti Vaš prijedlog.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Oprostite, da li postoji neko konkretno
19 pravilo koje kaže da morate podnijeti prijedlog, a da ne telefonirate?

20 G. BRASHICH: [simultani prevod] Ne.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja sam samo rekao da ja poštujem pravila, a pravila, konkretno, ne
2 spominju telefon.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da.

4 G. BRASHICH: [simultani prevod] Dakle mi smo jednostavno se pridržavali
5 pravila. Telefon nismo koristili. On je ponekad kompliciran zbog vremenske
6 razlike. Mi smo uputili dva pisma tužitelju s obzirom na dodatni materijal po
7 pravilu 68.

8 Mi slijedimo upute višeg pravnog savjetnika po ovom pitanju.

9 Jedini komentar koji bih još dodao, a koji se poklapa s onim što ste Vi
10 rekli, časni Sude, je da obaveze i dužnosti po pravilu 68 jasno leže na tužiocu.
11 Mi ćemo ponekad podsjetiti tužioca da ne dobijamo ono što smatramo da je
12 materijal po pravilu 68, ali nadam se da ćemo moći zaobići potrebu podnošenja
13 prijedloga, odnosno zahtjeva.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam to spomenuo jer sam u transkriptu
15 prethodnog sastanka sa gospodinom Harhoffom vidio da ste izrazili neku
16 zabrinutost, odnosno da ste se potužili da uvijek trebate zvati prije nego što
17 dobijete ekskulpatorni materijal. Naravno, sad je svima jasno, jednoj i drugoj
18 strani, da to nije slučaj.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Prešao bih na sljedeću temu, a to je dosta va... popisa. /kako je
2 prevedeno/

3 Izvolite, gospodine Harmon.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. Postoje još dva
5 neriješena prijedloga koje je podnio tužitelj, a koja nisu spomenuta. Samo Vam
6 napominjem o čemu se radi.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Recite mi, molim Vas, datume, da znam
8 koliko uopće kasnim.

9 G. HARMON: [simultani prevod] Postoji jedan prijedlog - samo trenutak,
10 imam kopiju ovdje - podnesen 10. februara 2003. Naslov: "Prijedlog tužitelja da
11 se doda svjedok". Zatim još i prijedlog od 14. novembra 2002. s naslovom:
12 "Zahtjev tužitelja da mu se dozvoli da doda jednog svjedoka na listu svjedoka".

13 G. BRASHICH: [simultani prevod] Mi se ne protivimo ni jednom od ovih
14 prijedloga.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Dakle to nije sporno, pa možemo
16 prijeći na sljedeću temu, a to je kada će Ured tužitelja podnijeti listu
17 svjedoka. Ona kasni uglavnom zbog činjenice da se čeka na odluku o prijedlogu da
18 Sud uzme na znanje presuđene činjenice. Riječ je o odluci koja je donesena 28.
19 februara. Dakle sada ta odluka postoji i mislim da ste dobili rok od dva tjedna
20 da dostavite novu listu.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Mi moramo to učiniti do ponedjeljka 15-og.
22 Međutim imamo nekih poteškoća koje su razlog toga što sam zatražio kratko

23
24
25
26
27
28
29
30

1 produženje roka do sljedećeg petka. Ja sam u svom pisanom zahtjevu izložio
2 razloge te naše molbe, ali ako hoćete, ja Vam ih mogu objasniti, iako one
3 postoje u pisanom obliku.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li Vi vidjeli tu molbu, gospodine
5 Brashichu?

6 G. BRASHICH: [simultani prevod] Ne, nismo.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, onda to možda jeste problem, pa bi
8 bilo dobro da nam kratko objasnite o čemu se radi.

9 G. HARMON: [simultani prevod] Zahtjev je vrlo kratak. Podnijeli smo ga
10 danas oko podneva. Tražimo da se produži rok jer imamo neke probleme sa našim
11 zaposlenima. Mi znamo da smo morali odmah postupiti po nalogu Vijeća u ovom
12 pitanju, ali neki od naših kolega koji su se ovim bavili su imali neke druge
13 obaveze. Morali su putovati van zemlje zbog razgovora koje su trebali obaviti u
14 vezi sa ovim predmetom, a radilo se o razgovoru koji se nije mogao promijeniti,
15 odnosno čiji se zakazani datum nije mogao promijeniti. Dakle, čitav proces
16 analize relevantnih pitanja je bio usporen i dosta otežan.

17 Jedan drugi kolega također je radio na jednom vrlo osjetljivom
18 razgovoru, tako da sam se ja našao u poziciji da donosim ovako kritično važnu
19 odluku bez podrške ostalih članova svoga tima, a mislim da je to dosta važno kod
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 donošenja konačne odluke, da se na ispravan način iznese analiza i da se
2 podastre čitav niz relevantnih odluka.

3 To je dakle taj prijedlog. Odgovor smo mi trebali podnijeti do
4 ponedjeljka, i tražimo još četiri dana kako bismo mogli dovršiti tu analizu.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na osnovu ovi usmenih argumenata,
6 gospodine Brashichu, hoćete li odgovoriti ili ćete čekati?

7 G. BRASHICH: [simultani prevod] Ono što mi nije jasno jeste kog datuma
8 će na kraju Odbrana gospodina Krajišnika dobiti taj spisak.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To bi trebalo biti 19-og, budući da
10 Tužilaštvo traži da mu se odobri rok do kraja sledeće sedmice.

11 Dakle to bi onda bilo 19. marta, ako nisam pogrešio. Ne, ustvari, mislim
12 da bi to onda bilo 20-og. Imam ovde kalendar. Dali su mi čak i kalendar. Misli
13 da bi to bilo 20-og. No da pogledam.

14 Ne, 21-og. Dakle petak, 21-i. Sad mi je jasno šta me zbunilo, gospodine
15 Harmon. Vi ste rekli do sledećeg ponedeljka, 15-og. Ustvari, sledeći ponedeljak
16 je 17-i. Dakle, 21. marta.

17 G. BRASHICH: [simultani prevod] Odbrana gospodina Krajišnika nije baš
18 sretna time, ali nama je jasno da jedna i druga strana se suočavaju s određenim

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poteškoćama i siguran sam da će Odbrana gospodina Krajišnika tokom ovog suđenja
2 imati slične poteškoće i da će računati na razumevanje i Veća i kolega iz
3 Odbrane /prevod engleskog transkripta: "suprotne strane"/. Dakle nisam sretan,
4 ali šta je, tu je.

5 Međutim, ima još nešto u vezi sa ovim spisikom. Prethodno Pretresno veće
6 je bilo izdalo određene naloge kojima nije isključilo, ali je to ograničilo na
7 ono što je podneseno u prethodnom pretpretresnom podnesku Tužilaštva.

8 Sad, ja bih želeo ili da podnesem usmeni zahtev, ili, ukoliko Vi želite
9 da taj zahtev podnesem u pismenoj formi, da se spisak svedoka smatra konačnim i
10 da se samo može tražiti dozvola od Veća da se spisku dodaju novi svedoci,
11 odnosno koji će se tek tada otkriti. Dakle, ja to mogu da podnesem i u pismenoj
12 formi. Mislim da je osnova tog zahteva jasna. Evo, već tri godine traje proces
13 obelodanjivanja i ja mislim da bi taj spisak trebao da bude konačan.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, da li Vi želite nešto
15 da kažete?

16 Ustvari, gospodine Brashichu, ja bih Vas pozvao da podnesete pismeni
17 podnesak jer moj utisak je da ono što izgleda da je konačno i što bi trebalo da
18 bude konačno, ustvari, nije uvek tako. No, u svakom slučaju, ja se slažem s Vama
19 i mislim da i Tužilaštvo bi ovo trebalo ozbiljno da shvati, ali se slažem s Vama
20 da ti spiskovi ne bi trebali da se menjaju svake sedmice. Dakle, morao bi da
21 postoji neki element konačnog spiska, a ne samo da se počinje sa novim spisikom.

22 G. BRASHICH: [simultani prevod] U New Yorku mi imamo konačni spisak, a
23
24
25
26
27
28
29
30

1 onda imamo konačni konačni spisak. Pa možda bismo ovo trebali smatrati konačnim
2 konačnim spisakom svedoka.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. To je ono: poslednje pitanje, pa
4 poslednje poslednje pitanje, pa konačno poslednje pitanje, itd. No, gospodine
5 Brashichu, poruka je jasna, a ukoliko želite da podnesete ovaj zahtev u pismenoj
6 formi, slobodno to učinite.

7 Strane mogu da očekuju da će se podnesak odobriti, odnosno podnesak za
8 dodatno vreme, da će to biti odobreno. Dakle u pitanju je nekoliko dana.
9 Naravno, ja prvo pogledam podnesak pa onda donesem odluku po tome, ali ako ne
10 bude novih elemenata, strane mogu da očekuju da će odluka biti pozitivna.

11 Sledeće pitanje na dnevnom redu je želi li Tužilaštvo da identifikuje
12 svedoke od kojih se mogu uzeti vanpretresni iskazi kako bi se uštedelo vreme u
13 sudnici. Dakle ako možete da nas obavestite o tome.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, kada samo podneli spisak
15 konačnih svedoka, mi smo nameravali da dodamo još jednu kolumnu i da tu
16 naznačimo koji svedoci, po našem mišljenju, bi mogli da daju vanpretresne
17 iskaze, jer mi, u principu, se slažemo s vanpretresnim iskazima. I kada budemo
18 identifikovali, odnosno okončali naš spisak *viva voce* svedoka, onda ćemo
19 naznačiti i svedoke koji mogu dati vanpretresne iskaze.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Harmon. Treba biti
21 jasno da ta kategorija svedoka spada u onih 101 svedoka Tužilaštva, a ne
22 dodatno.

23 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, sada kada ste spomenuli kategorije
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica engleskog i francuskog transkripta.

sreda, 12.03.2003.

Predmet br. IT-00-39-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 svedoka i *viva voce* svedoke, ja imam jedno pitanje koje mogu da ostavim za kraj
2 rasprave, ali to pitanje se odnosi upravo na taj broj od 101 svedoka. Ukoliko
3 želite, ja mogu to pitanje sad da pokrenem.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako nema prigovora, daću Vam priliku da
5 to pokrenete sada, budući da sad razgovaramo o svedocima.

6 G. BRASHICH: [simultani prevod] Nema prigovora.

7 G. HARMON: [simultani prevod] Radi se o sledećem: Odbrana je podnela
8 podnesak kojim osporava autentičnost i vrednost presretnutih razgovora. E, sada,
9 ukoliko će se održati rasprava o tome i ukoliko mi budemo zvali svedoke, onda
10 ćemo pozvati ih na tu raspravu, a onda ti svedoci neće morati ponovo da se
11 pozivaju na svedočenje. Dakle, oni neće potpadati pod onaj broj od 101 svedoka,
12 koliko je dozvoljeno Tužilaštvu da pozove tokom izvođenja svojih dokaza.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ukoliko će oni svedočiti o
14 presretnutnim razgovorima, onda bi oni tada svedočili, a ne bi dodatno ponovo
15 dolazili.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, ukoliko bismo ih pozvali na tu
17 raspravu i ukoliko bi se odlučilo o legalnosti presretnutih razgovora, ne vidimo
18 razloga zašto bismo ponovo zvali te svedoke da postave osnovu za presretnute
19 razgovore tokom izvođenja dokaza.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sad mi je jasno pitanje. Neću o tom
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odlučiti sada, ali, evo, zabeležio sam to.

2 Da li želite nešto da dodate, gospodine Brashichu?

3 G. BRASHICH: [simultani prevod] Ne. Hteo sam samo da kažem da ne
4 zauzimamo nikakav stav u vezi s ovim pitanjem, za sada.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sledeće pitanje za Tužilaštvo: šta
6 mislite, koliko vremena će vam biti potrebno za izvođenje dokaza?

7 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, dok ne okončamo spisak naših
8 *viva voce* svedoka, mi ne možemo da Vam damo procenu koliko će trajati izvođenje
9 dokaza Tužilaštva. No, mislim da postoji takođe jedno dodatno pitanje o kome
10 treba porazgovarati, a to je pravilo 92*bis*. Ja mogu da Vam dam određenu procenu
11 o izvođenju dokaza Tužilaštva, no Odbrana ima pravo da unakrsno ispituje svedoke
12 u skladu s pravilom 92*bis*, odnosno, oni tvrde da imaju to pravo. E, sada, koji
13 broj treba unakrsno ispitivati, to ja ne znam. Ja vam mogu dati procenu, s tim
14 da ih se unakrsno ne ispituje. Dakle mogu da vam dam ukupnu procenu, a onda opet
15 mogu doći u situaciju da ne mogu da Vam dam nikakvu procenu jer ne znam koliko
16 tih svedoka će biti unakrsno ispitivano.

17 Dakle, najbolja procena koju ja mogu da vam dam u ovom trenutku jeste da
18 Vam dam procenu vremena koje će biti potrebno za *viva voce* svedoke, a
19 pretpostavljam da će postupak oko uvođenja dokumenata u dokazni spis trajati
20 koliko je potrebno za tako nešto. Dakle, za to je potreban minimum vremena, ali

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ukoliko bude unakrsnog ispitivanja, a znam da postoje i takvi slučajeви, za to
2 ja ne mogu da vam dam nikakvu računicu.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A što se tiče viva voce svedoka, koja je
4 vaša gruba procena?

5 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, odgovor na to ću moći da Vam
6 dam 21-og.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu je. Onda možda bolje da sačekamo
8 do 21-og, kako ne bismo sada pogrešno nagađali, pa onda da to mora da se
9 ispravlja kasnije.

10 Ja bih hteo samo da dodam jedan komentar. Vi ste rekli da Odbrana ima
11 pravo da unakrsno ispituje svedoke u skladu s pravilom 92bis. Međutim, mislim da
12 je odluka o tome na Veću, i to u skladu sa pravilom 92bis, pod slovom "E".

13 G. HARMON: [simultani prevod] Da, to sam hteo da kažem.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada bih hteo da pređem na sledeću temu,
15 a to su pravila puta. Meni su postavljena određena pitanja i ta pitanja sadržana
16 su u memorandumu koji nosi datum od 12. februara 2003. godine. Radi se samo o
17 pitanjima. Da li treba dati neke opaske u vezi sa tim pitanjima? Da li je možda
18 dovoljno da iznesem mišljenje Veća ili biste pak Vi želeli da prokomentarišete
19 jedno ili više od ovih pitanja.

20 G. BRASHICH: [simultani prevod] Pa, zavisi sve od odluke Suda.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, da. Ako želite da mi skrenete pažnju
22 na nešto pre donošenja odluke, slobodno to možete da učinite. Opaske nakon
23 odluke bi, ustvari, dovele do debate o odluci, a ja nisam baš naviknut da se o
24 već donešenim odlukama vodi debata.

25

26

27

28

29

30

1 G. BRASHICH: [simultani prevod] Pa, ja sam pratio sudsku praksu ovog
2 Suda i odluke drugih Pretresnih veće, i ono što sam ja primetio jeste - odnosno
3 jedan od problema je da - kada se ulaže prigovor, mnogi od argumenata se iznose
4 u prisustvu svedoka. Stav Odbrane gospodina Krajišnika je da argumenti koji
5 potkrepljuju prigovor, ukoliko se ti argumenti dozvoljavaju, onda svedok treba
6 da se povuče. Dakle, to je ono što sam hteo da kažem u vezi sa tačkom 1.

7 Što se tiče tačke 2, stav Odbrane gospodina Krajišnika je da se odluka
8 donese u trenutku kada se i pokreće prigovor.

9 Što se tiče dokumenata i dokaza koji još uvek nisu uvršteni u dokazni
10 spis, mislim da je to pitanje očigledno. Ne mogu se koristiti dokumenti,
11 predmeti, video trake, itd. sve dok nisu uvršteni u dokazni spis. To je tačka 5.
12 Što se tiče tačke 3, koncept je gotovo identičan.

13 A takođe na kraju hteo bih da kažem, čitajući transkripte i iz drugih
14 predmeta, takođe prateći i rasprave pred raznim Većima, koncept nuđenja dokaza
15 nije obuhvaćen pravilnikom. Dakle, mi bismo hteli da nam se daju neke upute da
16 li se predlog dokaza treba načiniti usmeno ili to treba učiniti u pismenoj
17 formi. I ukoliko se, naravno, takav dokaz nudi, onda videti na koji način će se
18 sve to odraziti tokom eventualne žalbe.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Harmon. Da li
20 Tužilaštvo ima mišljenje o tome kakvi bi odgovori trebali da budu na ta pitanja.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, što se tiče tačke 2, odnosno da se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svedok povuče kada se iznosi prigovor, ja mislim da to sve zavisi od prirode
2 prigovora.

3 Što se tiče upotrebe dokumenata -

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite mi da Vas prekinem. Da li
5 govorite o tački 1 ili tački 2? Jer tu stoji da će se odluka donijeti - o
6 prigovoru - odmah. A, sad, prisustvo svedoka je vezano za tačku 1.

7 G. HARMON: [simultani prevod] Pa, ja sam se pozvao na ono što je rekao
8 gospodin Brashich.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je to bilo u vezi sa tačkom 1,
10 ako sam Vas dobro shvatio, dakle da svedok izađe iz sudnice kad se o tome
11 razgovara.

12 G. HARMON: [simultani prevod] Da. Ja mislim da to sve zavisi od prirode
13 samog prigovora.

14 Što se tiče upotrebe dokumenata i dokaza koji još uvek nisu uvršteni u
15 dokazni spis, ja mislim da dokumenti treba da se koriste pre nego što se
16 zvanično uvrste u dokazni spis. Dakle, svedoku treba pokazati dokument o kojem
17 se on ispituje, a onda nakon toga treba zatražiti da se taj dokument zvanično
18 uvrsti u dokazni spis. Dakle, to je moj komentar vezano za tačku broj 3.

19 Što se tiče tačke broj 9, obaveštenje o svedocima koji će svedočiti,
20 naravno, Tužilaštvo će se pridržavati svake odluke ovog Veća. Međutim, naš
21 zahtev je da se isti nalog i odluka odnosi i na Tužilaštvo i na Odbranu.
22 Dakle, ukoliko ćemo mi na primer obelodaniti ime svedoka sedam dana unapred
23 ili deset dana unapred, mi ćemo zatražiti od Veća da isti takav nalog izda i

24

25

26

27

28

29

30

1 za Odbranu, dakle kada Odbrana bude počela sa izvođenjem svojih dokaza.

2 To su moji komentari u vezi ovih deset tačaka, koji su sadržani ovom
3 dopisu.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Brashichu, izvolite.

5 G. BRASHICH: [simultani prevod] Časni Sude, meni je jasno da će
6 okolnosti prigovora utjecati na odluku Vijeća u vezi toga hoće li udaljiti
7 svjedoka iz sudnice u tom trenutku ili ne. Ali, kao opće pravilo i u svjetlu mog
8 iskustva, ako dođe do prigovora i ako bi advokat mogao jednom riječju objasniti
9 prigovor - dakle relevantnost ili tomu slično - to je uredu. Međutim, ako se ide
10 dalje od toga, onda mislim da bi Vijeće trebalo usvojiti jedno čvrsto pravilo u
11 vezi udaljavanja svjedoka ili da upozori advokata da se takvi argumenti ne
12 iznosi pred svjedoka.

13 Što se tiče obavijesti o svjedocima, mi nemamo nikakav problem u vezi s
14 tim, odnosno podnošenja unaprijed takvih vrsta obavijesti. Ja sam zaboravio da
15 postoji još jedna stranica u mom dopisu, u mom faksu, tako da ću sada preći na
16 tu drugu stranicu. Zapravo sam propustio napomenuti neke stvari.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja imam četiri stranice, od sedam do
18 deset.

19 G. BRASHICH: [simultani prevod] Da, četiri, i još jedna - ona stranica o
20 kojoj sam već govorio. Nemam nikakvih dodatnih komentara.

21 Jedina stvar koju bih htio odgovoriti gospodinu Harmonu je da ja nisam
22 imao namjeru pokazivati svjedoku dokument koji se uvodi u sudski spis. Dakle to
23 nije bila ideja mog prijedloga, već da audio-vizuelni materijal ili materijal
24 koji se koristi za vrijeme uvodne riječi se ne može kasnije koristiti za

25

26

27

28

29

30

1 vrijeme suđenja ako nije dakle bio uvršten u spis, odnosno ako nije uveden preko
2 svjedoka.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja tako nisam shvatio točku 10.

4 Aha, razumijem. Dobro. Sada, pošto sam Vas saslušao, mogu Vam dati samo
5 provizornu odluku. Mi naime moramo razmotriti čitavu stvar. Ona je tek nakratko
6 ovdje objašnjena i raspravljena, pa ću konačnu odluku tek donijeti, odnosno
7 Vijeće će ju donijeti. Ako bude bilo potrebe da se čuju dodatni argumenti, onda
8 ćemo Vas s time upoznati.

9 Prvo, dakle prigovori za vrijeme ispitivanja svjedoka. Htio bih
10 naglasiti da protok informacija koji ne prekidaju prigovori je, naravno, ono što
11 želimo postići. Mnogi prigovori, pogotovo u tradiciji *common lawa*, služe tome da
12 se spriječi da porota čuje ili vidi nešto što ne bi trebala čuti ili vidjeti.

13 Mi ovdje postupamo u skladu s jednim mješovitim sistemom, što znači da u
14 predmetima sudi Vijeće koje je u potpunosti svjesno svih zamki koje, eventualno,
15 mogu postojati za vrijeme ispitivanja svjedoka. Naravno, ako se radi o
16 sugestivnom pitanju, to je nešto što može utjecati na svjedoka, svakako. Ako se
17 pitanjem traži iskaz iz druge ili treće ruke, ponovo, Vijeće je svjesno takvih
18 problema. Vijeću je i jasno kada do toga dolazi. Prema tome smatram da neće biti
19 toliko potrebe za takvom vrstom intervencija budući da pravila koja se tiču
20 izvođenja dokaza nisu ista kod suđenja pred porotom i kod suđenja pred
21 profesionalnim sucima. Prema tome apeliram na stranke da se ograniče kada je
22 riječ o ulaganju prigovora.

23 Kod ulaganja prigovora i ukoliko su ti prigovori nužni i potrebni,
24 Vijeće očekuje da će ih stranke biti u stanju obrazložiti jednom ili dvijema

25

26

27

28

29

30

1 riječima - dakle "spekulira se", "nije relevantno", i tomu slično. Ukoliko bude
2 potrebe za dodatnom argumentacijom, onda to, naravno, u pravilu treba učiniti
3 dok svjedok nije u sudnici. Ali ja imam iskustva sa udaljavanjem svjedoka iz
4 sudnice u tu svrhu i znam da ako se prečesto poseže za tim, to onda ugrožava
5 glavnu svrhu ispitivanja svjedoka. Naime pred svjedokom se ne razgovara o
6 proceduralnim pitanjima. Od svjedoka se mora čuti ono što on može dati u smislu
7 odgovora na pitanja.

8 Ako ovo može služiti kao ikakva smjernica strankama, biće mi drago.
9 Dakle budite vrlo ograničeni, kratki i reagirajte samo ako je to, doista,
10 potrebno. A ako bude nužno, mi ćemo udaljiti svjedoka iz sudnice kako bismo
11 mogli saslušati dodatne argumente.

12 Drugo, da li će se po prigovorima odlučivati odmah ili kada god to bude
13 moguće. Naime tako nešto neće uvijek biti moguće, ali, u pravilu, ako jeste
14 moguće, onda će Vijeće odmah odlučiti po prigovoru.

15 Dokazni predmeti koji još nisu ušli u spis - tu možda može doći do neke
16 zabune. Što se tiče uvodne riječi, od stranaka se traži da informiraju drugu
17 stranu o materijalu koji imaju namjeru koristiti, na primjer video-snimke i tomu
18 slično, za vrijeme uvodne riječi. Ukoliko ima nekih prigovora na korištenje
19 takvog materijala, onda se takav prigovor mora iznijeti prije početka uvodne
20 riječi, i ako bude potrebno, saslušat ćemo argumente o tome da se izuzmu takvi
21 materijali iz uvodne riječi jer sama uvodna riječ nije prilika da se na taj

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 način reagira i prekida. Uvodna riječ treba da teče glatko. Ali ukoliko, doista,
2 postoje ozbiljni razlozi za prigovor u vezi s korištenjem materijala, to se može
3 učiniti prije. Dakle potrebno je da se stranke međusobno obavijeste prije
4 uvodnih riječi o tome koji će materijal za vrijeme uvodne riječi koristiti.

5 Što se tiče drugog dokaznog materijala koji će se uvoditi u spis, Vijeće
6 ima namjeru zatražiti od strana da dosta unaprijed - otprilike, dva tjedna
7 unaprijed - razmijene točan redoslijed pozivanja svjedoka, i da u isto vrijeme
8 naznače koje dokazne predmete imaju namjeru uvoditi za vrijeme ispitivanja
9 dotičnog svjedoka. Vijeće će Vam dati formalne upute s tim u vezi, a, naravno,
10 mi moramo od vas dobiti i kopije takvih kontakata između strana. To će omogućiti
11 stranama da unaprijed vide koje će prigovore iznositi u pogledu dokaznih
12 predmeta. Dakle to se onda može učiniti u trenutku nuđenja dotičnog dokaza na
13 usvajanje.

14 Ako nema prigovora na neki konkretni dokument, Vijeću je draže da se taj
15 posao, posao uvođenja dokaznih predmeta, odvija na kraju ispitivanja svjedoka.
16 Dakle ako nema prigovora, na kraju svjedočenja svjedoka, najvjerojatnije prije
17 nego što svjedok napusti sudnicu, zamolit ćemo predstavnika Sekretarijata da nas
18 provede kroz cijelu listu dokaznih predmeta koji su se ponudili na usvajanje za
19 vrijeme svjedočenja dotičnog svjedoka, i onda će Vijeće odlučiti hoće li te iste
20 usvojiti u spis ili ne. Ali kako ne bismo prekidali tok svjedočenja stalnim
21 odlukama o tome da li je neki dokazni predmet uveden ili nije, postupit ćemo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tako. To znači da strane moraju jasno naznačiti, ne toliko Sudu, koliko
2 suprotnoj strani, koji materijal imaju namjeru koristiti i koje dokaze žele
3 ponuditi na usvajanje putem dotičnog svjedoka. Formulare za to će vam također
4 dostaviti viši pravni savjetnik Vijeća.

5 Jedno pitanje je bio standard potvrda autentičnosti dokumenata. Tribunal
6 nema neki konkretan standard koji u tu svrhu koristi. Strane to ne moraju
7 uraditi, ali na njih se apelira da prilikom uvođenja nekog dokaznog predmeta
8 posebnu pažnju poklone pitanju autentičnosti dokumenta. Autentičnost postaje
9 sporna jedino ako druga strana ima prigovor na određeni dokument, a ako vi dva
10 tjedna unaprijed znate koji dokument će se koristiti ili uvoditi putem dotičnog
11 svjedoka, pitanje autentičnosti dokumenta možete potaknuti unaprijed, ali morate
12 dobro argumentirati svoje prigovor na autentičnost dokumenta. Dakle, ako se
13 ulaže prigovor na autentičnost, argument za to mora biti iznesen odmah.

14 Dokazni prijedlozi - nuđenje dokaza - je bilo također jedno od pitanja.
15 Odgovor je da se to mora uraditi u pisanom obliku. Ja sam primijetio u Vašim
16 pitanjima, gospodine Brashich, u vezi toga što se može koristiti, prilično velik
17 broj izraza iz uobičajene terminologije *common lawa*. Dakle sam taj izraz "*offer*
18 *of proof*" je nešto što se koristi u sistemu *common lawa* i taj koncept možda nije
19 poznat nama sucima koji dolaze iz kontinentalnog prava. Vijeće stoga apelira na
20 strane da se ne izražavaju korištenjem tako specifičnih termina iz *common lawa*
21 koji se tiču, uglavnom, procedure, već da ukratko objasne o čemu je, zapravo,
22 riječ. Za očekivati je naime da će svi suci Vijeća biti suci iz kontinentalnih
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pravnih sistema.

2 Sljedeće pitanje: što ako glavni zastupnik Obrane bude spriječen
3 zastupati? Da li će se na drugi način moći ispuniti obaveze na suđenju
4 zastupnika Obrane?

5 Kao prvo, Vijeće očekuje potpunu predanost ovom predmetu od strane svih
6 zastupnika. Nama je teško zamisliti da bi neki zastupnik, bilo Obrane, bilo
7 Optužbe, imao neke važnije obaveze negdje drugdje. Ako do toga dođe, onda
8 kobračilac treba preuzeti zastupanje, ali samo u vrlo, vrlo izuzetnim
9 okolnostima će Vijeće razmotriti mogućnost da prekine raspravu iz razloga
10 spriječenosti oba zastupnika strane, naime ako oni obojica imaju obaveze negdje
11 drugdje. Dakle, to će biti vrlo, vrlo rijetka iznimka. U pravilu, drugi
12 zastupnik Obrane, odnosno kobračilac, preuzima zastupanje.

13 Pitanja na koja se ne mogu dati odgovori - mislim da je ovo isto nešto
14 što se vezuje za prirodu pravnog sistema iz kojeg dolazimo. U principu, Vijeće
15 smatra da takvi prijedlozi neće biti potrebni.

16 Broj 9 na Vašoj listi, unaprijed obavješćavanje o svjedocima - mislim da
17 sam o tome već govorio. Dakle ista procedura se primjenjuje na obje strane.

18 I konačno, isključenje davanja mišljenja na temelju audio-vizuelnog
19 materijala. Ja pretpostavljam da ste vi mislili pritom da ukoliko dođe do nekih
20 mišljenja... slušajući audio-vizuelni materijal, odnosno gledajući audio-
21 vizuelni materijal čujemo neka mišljenja treće strane, na primjer novinara i

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 drugih, onda da se takvo mišljenje treba isključiti. Da li ste to mislili?

2 G. BRASHICH: [simultani prevod] Da, časni Sude.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. U onoj mjeri koliko je to moguće sva
4 takva mišljenja, osobna mišljenja, neće predstavljati dio audio-vizuelnog
5 materijala. S druge strane, često se događa da novinar nešto kaže da pojasni
6 neko pitanje i, u principu, to ne bi trebao biti nikakav poseban problem. Ali ja
7 ponavljam, i u ovom slučaju vi ćete nekoliko dana, odnosno dva tjedna, unaprijed
8 razmijeniti sve te materijale. Prema tome možete uvijek unaprijed provjeriti
9 transkript tih audio-vizuelnog materijala, pogledati da li se on, eventualno,
10 može gledati bez tona, što bi ponekad moglo riješiti problem. U svakom slučaju,
11 ja očekujem da strane unaprijed pregledaju materijal koji će se izvoditi i da
12 utvrde svoje prigovore unaprijed, a to se tiče, naravno, i mišljenja, ličnih
13 mišljenja, koja se iznose od strane raznih trećih lica na tom audio-vizuelnom
14 materijalu. E, sad, kad je riječ o prikazivanju takvog materijala svjedocima,
15 pogotovo ako to može utjecati na svjedoke, odluka će se morati donositi u
16 svjetlu mišljenja koje je izraženo na tom materijalu.

17 Dakle, to što se tiče pravila puta, mislim da je to manje-više sve,
18 gospodine Brashich.

19 G. BRASHICH: [simultani prevod] Je. Hvala, časni Sude.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sljedeća točka je seminar o vođenju
21 samog suđenja. Ukoliko je Obrana zainteresirana, Vijeće bi ponudilo mogućnost
22 organiziranja jednog seminara kako bi upoznalo Obranu sa posebnim službama ovog
23 Suda, na primjer da se upoznate sa ljudima iz Sekretarijata, iz Službe
24 obezbjeđenja, iz Odjela za pružanje usluga Obrani, dakle sa zaposlenicima tih

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica engleskog i francuskog transkripta.

sreda, 12.03.2003.

Predmet br. IT-00-39-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 raznih odjela koji bi vam mogli na određeni način pomoći da znate što možete od
2 njih očekivati; zatim isto tako osnovne informacije o zapisničarima, odnosno o
3 zapisivanju, vođenju zapisnika na ovom suđenju; o transkriptu koji se pojavljuje
4 na ekranu, odnosno o programu koji imate u odnosu na to na svojim laptopima, i
5 tomu sličnu. Mogu vam samo reći da ja ovo ne bi mogao raditi bez toga programa.

6 Dakle, ako ste zainteresirani za tako nešto, ova ponuda je stalna.

7 G. BRASHICH: [simultani prevod] Pa, mi smo zahvali na svakoj pomoći koja
8 se nudi i ja bih bio veoma zahvalan ukoliko bi se održao takav seminar za
9 potrebe našeg tima.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja ću zatražiti da se pripremi
11 seminar.

12 Ja pretpostavljam, iako postoji jednakost strana, ali pretpostavljam da
13 je Tužilaštvo upoznato sa raznim organima Suda.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Da.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sledeće pitanje, gospodine Krajišnik, je
16 malo direktnije vezano za Vas, jer do sada... Možete sestiti. Ne morate... ne
17 morate uvek da ustanete kad Vam se ja obraćam.

18 Do sada mi smo se bavili raznim proceduralnim pitanjima i lako bismo
19 mogli da zaboravimo na to da suđenje nije samo skup proceduralnih, tehničkih
20 pitanja, već da se radi, prvenstveno, o optuženoj osobi kojoj se sudi. Dakle, ja
21 bih sada hteo da se Vama obratim i hteo bih da saznam da li ima bilo šta u vezi

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sa uslovima pritvora, Vašim zdravstvenim stanjem ili nečim drugim, a o čemu
2 biste Vi želeli da mi skrenete pažnju sada, u ovom trenutku.

3 OPTUŽENI: Prvo, ja Vam se duboko zahvaljujem što ste mi omogućili,
4 gospodine predsjedavajući, da Vam se obratim.

5 Ako dozvolite, biću kratak, ali bi iznio nekoliko stvari koje bi ovom
6 Sudu, i Vama, a i Tužilaštvu pomoglo, a, prije svega, meni.

7 Evo, zamolio bi Vas, a, evo, i Tužilo...Tužilaštvo... Postoje dve stvari
8 koje su vezane za Tužilaštvo. Jedna je svjedoci koji su na terenu i koji naši
9 istražitelji obilaze. Oni su psihološki opterećeni da će biti od Tužioca
10 prozvani kao optuženi i vrlo teško se odlučuju da daju izjave našoj Odbrani. U
11 vezi toga bi zamolio Tužilaštvo da možda jednom izjavom, relaksirajućom, kaže da
12 svjedoci imaju pravo, možda čak i obavezu - moralnu, ako ne pravnu - da
13 podjednako daju Odbrani izjave, kao i njima.

14 Jedan primjer, gospodine sudija i gospodo tužioci, da je naš tužilac
15 išao kod jednog svjedoka - ja vjerujem da je on to... da on to nije kao
16 istinu... da je rekao da su tužioci dolazili kod njega i da su mu naredili da on
17 ne smije dati nikome izjavu drugome i da se... da je on pod zaštitom tužioca. Ja
18 imam ime njegovo i izjavu našega istražitelja.

19 Drugu stvar koja je vezana za tužioce, greškom je verovatno portparol
20 tužioca prije nekoliko večeri uključio se u Televiziju Beograd pa je rekao kako

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je moja Odbrana, moj advokat zahtijevao da se tri puta odgodi rasprava, da se...
2 zato što je bilo riječ o... o dužini mog pritvora.

3 Druga stvar za koju bi Vas zamolio... Ja sam podnio jedan zahtjev
4 Sudskom vijeću koje je zasjedalo prije Vas, a radilo se o privilegovanom
5 telefonu koji ima svaki... svaki je to optuženi sa koadvokatom, kao i sa
6 advokatom. Ja nemam nikakve primedbe na mog advokata, ali oni se nalaze u
7 Americi, i kad oni spavaju, ja sam... ja sam slobodan, a kada oni rade,
8 normalno, u nas je noć. Ja... meni je vrlo slaba i mala mogućnost da kontaktiram
9 sa advokatom u Americi. Veća je mogućnost da kontaktiram sa koadvokatom. I
10 poslije tri godine - ja ne znam koju adresu se to odnosi - ja sam dobio
11 odobrenje da imam pravo da razgovaram sa koadvokatom, da bi prije... danas bio
12 obaviješten da je ta odluka poništena.

13 Meni je vrlo bitno da mogu da razgovaram sa ljudima koji su u Bosni i
14 Hercegovini, i u Srbiji, i Republici Srpskoj, da o tim problemima dam im
15 sugestiju, kako bi se što bolje pripremio za... od... pripremila naša Odbrana.

16 Ono što još bih htio da dodam - evo, tu je advokat - vrlo često
17 dokumenta koja se šalju faksom nekom greškom ne dođu do mene, a vrlo su važna. I
18 u vezi toga ja vam se posebno zahvaljujem. Sad sam na neki način sigurniji da će
19 sudski proces početi jer vidim pred sobom, ja se nadam - kako Vi kažete -
20 stalnog, stalnog predsjedavajućeg, jer do sad smo imali samo privremeno Sudsko
21 vijeće.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I na kraju, gospodine sudija, ja sam nevin čovek. Ja nisam kriv i ovaj
2 /sic/ će Sudsko vijeće utvrditi da je to tako. Ja Vas samo molim mi pomognete da
3 imam pravičnu odbranu i sve ono što budem mogô da dokažem, i samo u suprotnom
4 mogu bit okrivljen.

5 I samo još... opasku - zaboravio sam. Vas bi zamolio, preds... gospodine
6 predsjedavajući... Danas ste govorili o presretnutim... pr...presretnutim
7 razgovorima. To je... u nas se to kaže "prisluškivanje", nelegalno. Ja Vas
8 uvjeravam: sve je to potpuno nezakonito. Zato Vas molim da organizujete pretres
9 i da dovedete relevantne ljude da vidite da je to sve nelegalno vršeno, gdje su
10 oni prisluškivali predsjednika Parlamenta za vrijeme prije... prije nego što je
11 počeo... počela bilo kakva kriza.

12 Ja Vam se duboko zahvaljujem i nadam da će bit ovaj proces pravičan i da
13 ću ja odavde izaći slobodan. Hvala.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam. Vaše opaske su se uglavnom
15 odnosile na sam postupak, a ne na Vašu ličnu situaciju. Da li biste hteli da
16 dodate još nešto u vezi sa Vašim zdravljem ili nekim drugim pitanjima, ali koje
17 je ličnije prirode, dakle koje nije povezano sa samim postupkom?

18 OPTUŽENI: Gospodine sudija, ja sam iskoristio priliku, pošto sam bivši
19 političar, pošto ima i tačka o zdravlju i o razno, pa sam onda predložio ove
20 nekolke tačke. Što se tiče zdravlja, ja sam sad zdrav, i mogu sve najpohvalnije
21 da kažem o... o... o gospodinu McFaddenu i njegovom... njegovim službenicima. Ja
22 nemam nikakvih primjedbi. Zato Vas molim da mi pomognete za ove druge stvari
23 koje su mi važne, možda čak nekad i više nego samo zdravlje. Hvala lijepo.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali nemojte potcenjivati značaj
2 zdravlja, gospodine Krajišnik. Ukratko ću se osvrnuti na neke od Vaših bojazni.

3 Pre svega, počecu od svedoka, dakle da svedoci slobodno mogu da dođu
4 ovde i da svedoče. Ukoliko postoji bilo koji svedok koji strahuje da bi možda
5 Tužilaštvo moglo da podigne optužnicu protiv njega - dakle, jedno je podignuti
6 optužnicu, a takođe druga stvar, krivično goniti nekoga - postoje određena
7 pravila tehničke prirode vezana za bezbedan prolaz svedoka, i ukoliko to bude
8 potrebno, zastupnici Odbrane znaju kako mogu da zatraže takve stvari.

9 Što se tiče ovog drugog pitanja koje ste pokrenuli, ne bih hteo sada
10 odmah da Vam odgovorim na to, ali radi se o nečemu o čemu su američki i
11 britanski advokati dosta dugo debatovali, o tome da li je svedok nečija svojina,
12 odnosno ukoliko jedna strana poziva jednog svedoka, da li druga strana treba da
13 se drži što dalje od tog svedoka. E, sada, ja ne znam šta ste Vi hteli da kažete
14 pod time kada ste mislili da je nekom rečeno da ne može da ga se kontaktira, ali
15 mene interesuje stav strana o tom pitanju. Čak ako imaju suprotne strane, ja bih
16 voleo da znam koji je njihov stav, tako da ja pozivam strane da o tome
17 porazgovaraju; ukoliko nema slaganja, da o tome obaveste Veće.

18 Drugo, odnosno sledeće pitanje koje ste spomenuli je komunikacija sa
19 zastupnicima Odbrane, dakle privilegovani odnos sa zastupnicima poverljive
20 prirode. To bi trebalo da bude omogućeno kako biste mogli da pripremite svoju
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odbranu. Ja sad ne kažem da biste Vi trebali u svakom trenutku da imate na
2 raspolaganju telefon i da budete u mogućnosti da vodite poverljive razgovore sa
3 svojim zastupnicima, ali osnovno pravilo te komunikacije, bilo da je putem
4 telefona ili pisanim putem, osnovno je pravilo da bi trebalo da Vam se dozvoli
5 da imate na raspolaganju taj način komuniciranja.

6 Vi ste takođe izneli svoje mišljenje o nezakonnosti presretnutih
7 razgovora, odnosno prislušivanje, a što Tužilaštvo namerava da izvede kao svoj
8 dokaz. Zahtev po tom pitanju još uvek nije rešen i tome će biti posvećena dužna
9 pažnja.

10 Vi ste na kraju zatražili da čitav ovaj postupak bude pravičan. Veće će
11 garantovati pravičnost ovog postupka. To je jedan od zadataka Veća u skladu sa
12 Statutom ovog Suda i Veće veoma ozbiljno shvata taj svoj zadatak.

13 Da li postoje još neka druga pitanja koja bi trebalo pokrenuti sada?

14 G. HARMON: [simultani prevod] U ime Tužilaštva, ne.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Evo, kako bismo Vam pokazali koliko smo
16 ozbiljno shvatili sva ova pitanja, predstavnica Sekretarijata me upravo
17 obavestila da je ona već pokušala da stupi u kontakt sa kolegama vezano za
18 odluku o privilegovanom odnosu sa zastupnicima, i još uvek nije dobila odluku o
19 tome. Ali, evo, to Vam pokazuje koliko ozbiljno svi shvataju to pitanje.

20 Tužilaštvo nije imalo dodatnih pitanja. Gospodine Brashichu?

21 G. BRASHICH: [simultani prevod] Ni mi nemamo.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na kraju, iako nije uobičajeno da se
23 sudija očituje o onome što se dešava u svetu, ja bih hteo da vam kažem da sam
24 bio šokiran kada sam čuo šta se danas desilo sa gospodinom Đinđićem.

25 Ukoliko nema drugih pitanja za diskusiju, završićemo ovu raspravu za
26
27
28
29
30

1 danas, a videćemo se ponovo na sledećoj pretpretresnoj konferenciji, a strane će
2 biti obavestene o datumu održavanja.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

4 ... Statusna konferencija završena

5 u 16.15h.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

sreda, 12.03.2003.

Predmet br. IT-00-39-PT

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.